

ملا نصرالله

ادجومى ايل №15 فېنى ۱۲ پىك.

МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

۱۵

..... جايتم قربان ادولسون سىزى دوغان آينا

مجموعه‌نامه آذربایجانی:
تفلیس، «ملا نصرالدین» اداره‌سی
Г. ТИФЛИСТЬ.
РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА

«مolla ناسرددین»

آجق تورک دیلنده بازیلیان مکتوب و مقاله
قوبل اولوناز. آدریس دهگشتم حقی ۳ دانه یدی
قیکات مارقادار

آبو نا قیمتى

فافازاده و	۱۲ آیلني . (۵۲ نسخه) - ۵ میلیون
روسیده:	۹ آیلني . (۳۶ نسخه) - ۴ میلیون
۶ آیلني . (۲۶ نسخه) - ۳ میلیون	
۳ آیلني . (۱۳ نسخه) - ۱ میلیون قبلا	
اجنبی مملکتنه ۱۲ آیلني ۶ میلیون ۶ میلیون قبلا	
سخنی - اداره‌مزده ۱۰ قبلا، اوزک شپرلار - ۱۲ قبلا	

۱۹۰۸ آپریل ۱۳

هر هفته نشر اولونور

۱۳۲۶ ربیع الاول

ایله نمان ایله‌ردم که بونلارلا ایچنده
کنه هیچ اولیاهه من لرجه تایلار که علم،
فن و معارف عالمده اجتهد ایدیوب هر
بری اوز ملتی و وطنی نئك اقشارینه باعث
او بولار. بونلارلا آدلارینی اگر باشلاق
یازماق - کرک او وعده بر يك کتاب جاب
ایلیک، بوده بزرمه نه لازم؟

آخ، آخ، من نه بوبوک سهو ایبورهشم،
ایندی فیلوسوفلارینز نوته یتیریلر که غرب
عورتلار نئك جلسی فاخته‌درلر.

آخ، آخ! ! من هیچ دنیادن خبریم
بوخ ایمش !!!

من بادیمه‌در که «حقوق نسوان» مسله‌سی
بوریاده جوخ دانیشلوب، هله نهایک غازی‌نېم
لرده دانیشلوب، حتی بو مسله‌نی مذا کرم
ایندی بوریوا عالمری بوبوک کتابلار باغليوبلاز.
 بشهور «قات» ایله «دزون میل» آدنده
بوریوا فیلوسوفلارینک عورت مسله‌سته داير
باشیلاری يك بر کتاب شکله‌ند بوریوا دیل -
لریک هایسنه ترجمه اولونوب.

ایندی من بوریوا فیلوسوفلاری ایله بزم
مسلسلان فیلوسوفلارینک بازدققلاری توبوشدور رورام
و من نظرمه بر نجه شی گلیر :

اولا: عورت مسله‌سی بارمسنده بوریاده
سوز دانیشان عالمر بوتون بوریوا و آمیرقاده
مشهور فیلوسوفلاردر که کتابلاری بر نجه
دیله ترجمه اولونوب.

اما بزم ایپرمد آخ و قاتاره عورت
مسلسلانی کشف ایلین لر محض باقاللار ایله
نوجه خوانلاریمزرد که ایندی به کی اونلارلا

۱۸۸۵ - مجي ايلده، كونلارلا بونلارلا

بلغار معلمعلدن جوان بر قيز الله قرمزي

بايراخ آلوب شهرلا میدانه جيخدى، و وطن

برورانه نظقلر ایله بلغارلارى او بله هیجانه

تىرىدى که ایک اوچ ساعت ایچنده باشه

ایکرمى مىتىن آرتىق فدائى بېيلىدى. و هەين

قدايىلرلا عنانى مأمورلارنىڭ اوستە ھۇم

چىكوب جەلسى قۇودى، و «روم اللى شرق»

ولايىنك عنانى الدن چىخوب بلغارلار

گچىكىنە باعث اولىد.

حىف کە بىزم خورلارمىز دىبورل بودە ئاشەدر.

من ايندی به کىي ایله بيلەردىم کە روسيه

عورتلارى دوغىرى در هائىسى عصتىز و

ۋاقسىرلار، اما اونلارلا ایچنده هیچ اولیاهه

گنه «ووقۇنقىقا» يا ايدىك «تۈرىدەسقىقا» کىي

بر ایکى عورت اوز اولرىنە نىسبت و قالى

اولوپلار و ارلىنى حكومت «قاپقۇقا» تىپى

ايدىون سىرە گوندرىنىد بونلارلا عورتلارى دە

رسىن ياشاعدان نە زەختىر ایله اذن آلوب،

نە مىيىتلار ایله سىرە گىدوب و نە بدېخت

لكلار ایله سىرە جىستانلارنىد اولرى ایله

برابر عمرلىنى باشه و بىرپايان، و حال اوتكى

هر بىرىسى دولتلىك كىشى نئك قىزى اولا اولا

ايلەيلەرىدی کە ارندن بوشانوب بر اوزگەسە

گىتسون، و بىگادە روسيه قانۇنارى ھېشى

يول وېرىر.

حىف، حىف! ايندی معلوم اولور کە بو

عورتلارە ئاشە ئىشلار.

من بىرىدىم کە غرب عورتلارى دوغىرى در

هائىسى ناموس و عصتىز عورتلار، اما

فلييو سىدو فلار

آخر و قاتاره غرب عورتلارى بارمسنده
مسلسلان غازىتلىرىنىڭ بر بارمسنده بار نجه
مقاتلار گۈزۈمە ساقاشىر. بو مقاتلارلا مخصوصىتىن
يىله آلاقاشىر کە غرب عورتلارنىڭ هائىسى
جا و عصتىز عورتلار، دېمك کە سەھىسى
فاختەكىي بر شى درلر.

من بو بارەدە هېچ بر اعتراض يو خدر،
هېچ بر سۆزۈم يو خدر، چونكە من دە ایله

يىلىم کە بورىوا و آميرقا عورتلارى ئاما

فاختەدر، اما كە هەدن بىر خالىمە گەلەردى
کە بلکە بو عورتلارلا ایچنده هېچ اولیاهه
بر ایکى جىلى عورت تايلا.

اما تازە فیلوسوفلارىمزا سوزلىنىد يىله
معلوم اولور کە هېچ بىرى دە تايلاز.

شك ايدىم الله کە تازە يازىيچى لاريمزا

برىكتىن من گۈزۈم آچىلدى، و اوشىلى

کە من بىلىمدىم ايندی بىلدەم، يو خىن
غىرب عورتلارى بارمسنده اولان ئەلمىنىنى
باتل ايمش، من اونلارلا خصوصىتى سهو

ايلورىمشم.

من ايندی به کىي ایله بيلەردىم کە دوغىرى در،

بورىوا عورتلارنىڭ هائىسى فاختەدرلر، اما

اونلارلا ایچنده کە هېچ اولیاهه بىر قىر

«زاندا دارق» آدنە فرنك قىزى ئەندە

شىشير جەhad چىخوب فەزىكتان و طېنى

دەشلىرلا ھۈمنىن ماحفظە ايدوپدر.

افسوس، افسوس!! ايندی معلوم اولور
کە بودە ئاشە ايمش.

شیخ لر خلقه سایر حوری و غلمان منه
قانسان سوزلریمی ژورنالله ده یازمادخی
مصلحت اما بودر فکرا یله بر قان منه
»

قوش

من، کرکر ساکی مشهدی شیر محمد
ایشیدرم که قافقاز لر باره بولرنده چکر تکه
اکن لری یوب یوچا چخاردیر، و بوگا بر
علاج تابا یامبار. هر چند فرنگستانه بر
حور زهر ایجاد ایلوبلر که جو له سپندنه
چکر تکه یوب تلف اولور، و بوندان سوا.
لی ده نه یالم ماشین زاد ایجاد ایلوبلر که
چکر تکله ایسته نفت سیلر و اود و برو ب
یاند بیلار، اما بونلار لر های سی بر قبکه
دگز، چونکه اگر بونلار دوغرودان عقل
کس جارمه اولویتی بزیم ایرانده ده بو
ایشاری ایجاد ایله بیلار و چکر تکه بی جاره
ملکدار لار لر اکنیتی بمزدی.

من مسلمان قارداشلاریمی خبر و بیریم که
بزیم کرگ مخالنده بر داغک دینه بر چشم
واز، من او چشمته لک سویندان بر بارداخ
دوله بورب هر ریانه آبراسام، دالجه تو
قوشلاری دسته دسته دوشوب گهنجک همان
بره که من سویی آباریام، بو قوشنار لر
سوروسی بر یانده چکر تکنی گورن کمی
نوکلوب چکر تکلاری قیربوب قورتار ایاقلاهار.

دوغري در، بزیم ایرانده ده هر ایل
چکر تکه اسکن لری یوب قورتار ادار، و نه
حکومت نه جاعت چکر تکله قبرماق فکر به
دوشمزلر، چونکه الله طرفین گلن بلا لک
قباغیت کسک اولیاز، اما بزیم ایرانه نه دن
سه قوشلار چکر تکنی قبریلار، البت اوندان
اوتری که او نسزدا بو اکن لردن رعیته بر
شی قالمیر، های سفی خانلار او ملکدار لار
آخره داشیوب آباریلار.

اینسی قافقازل مسلمان قارداشلار دان
هر کس خواهش اتسه گلسون بزیم کنده
من سویک یرنی نشان ویروم، دوله بورسون
آبراسون، اما گرک سویی آبار انده چونوب
دلا باخساون.

کرکلی مشهدی شیر محمد

اختراع

با کونک جنبه کنندنه تازه ابو
تکدیرمک ماشیانی اختراع اولونوب؛ ملا،
بریسی که ایستیور تازه عمارت سالدریسون،
و چوخ بول خر جله مسون، حکم ایلوبر
کنلی لر جار خلادری و آر ایلاری کنوریلر،
عممارتی تیکوب قورتاروب قسویوب
کیدیلر ایلولنده .

تلغراف

باسکو ۴ آبریل، بو سکون باسکو
جماعتی بر یمه جمع اومشیدی که مشهور
روس فیلوسوفی «فالستوی» یک هشتاد ایلک
یادکاری ایچون بر بنای خیر قویونلار، جناب
سید حرام حلال زاده محترم فیلوسوفک ترجیه
حالی جماعه اوخویوب اونک مطبوعات عالمه
ایتدیکلاری خدمتلری یان بیبور دیلار. آخرده
جناب ناطق تکلیفه بنا جاعت قرار قوییدی
که تالستویک آدینه باسکوده بر مسلمان
مکتبی آجیلسون.

بولار لرک بیلگانی جناب حلال زاده اوز

عهده سنه گوتوردی، اما مکتبک اوزگه ایشنه

فارشیانی قول ایلامدی.

شیروان

شعرمی ملا دایی زنبه سالسان منه نه
دوشمبوب عمدأ و سهوایاده شیر و ان منه نه
او زوم عاجز د کولم شهر مزون اطوارین
چکرم نظمه اگر اولساداهدیان منه نه
اولاً عده مطلب بو کشمیر اهلی تمام
تببل و کاهل و بی همت و نادان منه نه
محفل و مجلس من مدرسه و مسجدیم
هم قرائت خانه من با غلو پریشان منه نه
عوضنده بولارون چایچی چا خرچی دکانی
کیجه کوندوز دولودر جمله مسلمان منه نه
قرآنک قانینی چو خدا سوره لار لوطی لار

میله سفی دانیشانه چوخ ملت لرلا عورتارند
صحبت آجو بلار، اما هیچ بر ملتک عورتارنک
باره سنه آدب سرزلک ایله و خوارق ایله
دانشیو بلار .

اما بزیم فیلوسوفلار لرک یازیلاری باشدان
آخره کمی غرب عورتارنیه فحش دیمک و
حرمت سرزلک ایله دانیشماقدیر .

او چومجی؛ بورو با علمای سینک عورت میله سندار
یازیلارنی او خوانده گوروسن که بو ظالمز
دینانک هر بر گوش سندن خبر و بزیرلر،
اما بزیم فیلوسوفلار لرک یازدیقلارنی او خوانده
آدم ایله بیلر که دیمسن بونلار با کو و
فليس شهربنک کیجلر فاراناق کوچنارند
کزن بر باره کیفنی روس آروا لار بندان
سوای دنایه هیچ بر او زگه عورت
گورمیو بلر .

و بین که گورمیو بلر !
والسلام!

او زون دانیشماق لاغلاقی لک یشه سی در،
او در که بر سوزو مده قالدی، او زنی ده مختصر
دی حکم؛ ملاهه یاراشان «مشکیات» و «تیم» دن
و عظ اینک در، اما فیلوسوفلارک فیلوسوفلارک
ایشی در .

رحمت لک «آگنی» یاخنی دیوب.
«در درجهان ده چیز دشوار است نزد آگنی»
لحن سوت بی اصولان، بحث علم ابلهان..

« ملا نصر الدین »

تازه روز نامه

جمع ایرانی قارداشلار بزم مزده بیلریک
که تبریزده ترک دینه « ملا » آدنده بر
روز نامه چیخانه باشلیوب. روز نامه نک مسلکی
«دموه جی» و «سرخاب» عمله بنک افکاری
بیلنده چالشانی و شروطه طلبزاره هر دن
بر یونگوبله اعتراض و فحش بر یازیر.
روز نامه نک مدیر و باش مرری سعدالسلطان
جانابری در.

مطبوعات عالله تازه قدم قویان « ملا » روز
نامه سنه صداقت ایله خیر دعا گوندروب جیع
ایرانی قارداشلار بزمی تبریک ایدیریک .

POTTIPO.

بولیتکاپه دایر نطق
("ماکیدونیا" سندی)

POTTEPS

ایردازه سماانلار کورپی نی داغیدرلار کە مکنېت ئىمكە داش دىشىما سون

«فازان» شهر نده کی شعبه مزده با گوده
ایشلن فاقازانی فله فاردا شلره کومک ایدیر.

اوروسن

الله هیچ کسی اوروس قوئی ایله مسون.
الله هیچ کسی اوروس قوئی سینه دوچار
ایله مسین! بو نا انصاف اوروسلار هیشه
آدامی خجالت ایلیوره.
بزیم تازه شهربد پر هفته بوندان
ایرمی قرخ یاشنده بر کشی سکر یاشنده
بر قیز ساتین آلسندی، یعنی اللہک امری
ایله او زینه عورت آمشدی و قاضی مزده
قیزی گورمهش و اونک راضی اولماقی یا
اولیماقی یلمهش نکاحی ده او خوشمدی.
یعنی بوندا ایشم یو خدی، و بوراده بر
خلاف عمل یو خدی، هن چند زفاف کجھسی.
قیز بر آر آیلی دوشی، اما بو آلوب
دوشکه بر جوروك قبک ویرمزه، بونلار
های سی ناجیبک شاهنامی دی، یو خا
جیالی و عصمتی قیز هیچ وقت خلقی او ز اوسته
گولدورمز.

خلاصه، بونلارینانه ایشتم یو خدی.
اوئی ایستورم دیم که طوی دان ایکی گون

بالار، دیدیم نیه گیدوب او تورمیرسیگز؟
دیدیلر که: مکتب او شاخالاریه ۱۴ شاهی قلایت
صاحبی بر بیزی دو لوپلار، «دور» دینده
خانجره، تابانچه به باخورلر، غرض او توردیم،
نادر شامه، اوپونی بشلاندی. نادر، او غولانک
کوزنی چیخاردانده، ایکی دشنه باریشیدار آنده.
جماعت اوقدر گولدیلر که حتی بری
او زیندن گیندی. هه هه!... برده گوردم
که بو فیندن بر «بیانی گورد سی گلور»
کیندیم که ساکت الیوم جو که او بونه جو
اذیت ایلیوردی.

گوردم قراغلودر، بر کیفلنوب اوزی کیمی
بر دسته گیفلنمش مسلمان فاردا شلران
با شننه ینیوب اوزی ایجیون خواندیلک.
ایلیور، دیدیم: فارداش بدر، اویونه و
جماعه جو اذیت او لور، دیدی: بر جه دی.
گوریم آلتی آجلانی تائیورسونی؟!
برده گوردم وقت کیبور گیندنه دوره.
موزان ایک
گنجه، ۷ مارت

جیکنے نلادی ملک نیلم حقوق اقدسی
یا که هیچ بر بد یو خدر حرمتی، شائی سی
بویله بویله سوزلک من اولهارام بازیچه سی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله ملذتی حیات

محصر چکه یانده برده و جدان نامنی
آج قالوب زار آغیان یعنی کس بینان نامنی
اولسون اولسون کوکلم آجلیسون سویله ملیان نامنی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله ملذتی حیات

اعلان

فقیر فرا ایرانی وطن داشلار بیزه اعلان
ایدیرم که هر کس ایستنسه وطن ده آج
و صاحبز قالان اهل عیانه بول گوندره،
کسون نهن یانه و من چوخ آسان وججه
اونک بویلیتی بیورم بیرنه، اما بر نجه
شرط ایله: اولا، گرک ایکی شاهی یو جنا
بولي و منانه ۳ قبک مارقه بولی و بوره.
و ایکمی شرطی ده بودر که اگر سکر
ایه بولک چاتانگدان خبر گلمه، دخی
من جوابده دکلمه.

خواهش ایدنلر بو آدریس رجوع اینسونلر:
ولاد تقاضا، بلبل گوچستنده تاجر خانمه

و خبرات بولارینک ثوابی ولازم اولماقی
دانانلر کافر و مرتلر
اورادن چیخیم میدانه، گوردم بر حال
جار چایدریر که اوچ گوندر حاجی سید آغا نان
قیزیل قوشی فاقبودر، آغا گونوزلرده آغلیور
کیچه لرده. هر کس تابه جانب آغا چنگ
۶ منجی قابوینک آجارین اونه باختیاباقدار،
اورادانده گزه گزنه گیندیم علاف خانه به
گوردم که علافلار هاموسی بیلوب بر قاراچی
آزادلا بشننه، طالع لرینه نوبت ایله باخد.
بریلر. دها آخشام با خنبلاشوردی، بشلاندم

قولوبه گینمک، بولیم دوشی بر علاف دکانک
قیاغدن، گوردم دکانک دالنده بر یاخشیدجه
او شاق او توروبلد. دیدیم: آغا بو کیمدر؟
دیدی: ایله بیله، سنک نه ایشک وار بالام؟!
غرض گینیم قولوبه. گوردم بر نیجه
عملی آدملر اللرینده بر نجی جرگه بلیط
قابوئک آغز نده بونلاری چیگنده دوره.
بان مکنبلر حرامدر، خلاف شرع در. حلوانک

دوقتور عبدالله جودت بگی تقلید
(اجتهداد - نومره ۴)

بر جمده اسکناس بر جمده آغ منات
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله ملذتی حیات
ییش کام چشم جانمده وطن ایشه وفات
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله ملذتی حیات

قارشومه تعظیم ایجیون مت بالغله که سارل
آخسے آجلار دیده سندن جوی جوش بارل
با خارام، آبیچ چو خالسون قاساده دینارل
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله ملذتی حیات

خون اخوانیله قوی اولسون وطن بر لاله زار
ظالمانک ظلمی هر کتر اینسون و جدانه کار
تک او جالسون شانز اولسون تیش بر قرار
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله ملذتی حیات

شمی بذل اینم، بگا لازم شو عرانیل صوکی
جون بوله محتاج در دنیاده هر آنک صوکی
بر جهنم او میسون بکسر ملیانک صوکی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله ملذتی حیات

فلیکاتون

من الان بکل سیاحت‌نامه‌سی

- گنجه‌دن -

کنجدده اوچ گیندیم مسجد و گوردم
که مولوددر. بر برده خیل مکتب
او شاق‌لاری و جماعت بیلوبلار مولود او خو
بیلوبلار. بعض جوالارده ایستیورل که نظر
او خوسنلار، بر ملا قوییور، دیور که
بیدر وقت یوقدر خوراکل و قتی کیچوره.
بر کنجدده بیزیچه ملا بیلوبلار ملا یوسف
کنوردیکی فتوالی او خوبیوب شادی قلاریندان
لزگی هنگی او بیورلار. قواده یازیلمشد که:
هزبیت علمی آر و غیری علمی جوچ او خو
بان مکنبلر حرامدر، خلاف شرع در. حلوانک

سولور گونی سبیده تو ناخلق

سولور گونی

لر لر لر لر لر لر لر لر لر

لر لر لر لر لر لر لر لر

لر لر لر لر لر لر لر